

358038 - حکم اجاره دادن مکان برای قرار دادن عابربانک (ATM) چیست؟

سوال

آیا در اختیار نهادن مکان برای قرار دادن عابربانک در هند جایز است؟ فراهم کننده خدمات این عابربانک، خود بانک نیست.

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولاً:

اجاره دادن محل برای قرار دادن دستگاه عابربانک (ATM) یک بانک ربوی

اجاره دادن محل برای قرار دادن یک دستگاه ای تی ام مربوط به یک بانک ربوی جایز نیست؛ زیرا این نوعی کمک و ترغیب برای تعامل با بانک‌های ربوی است. بسیاری از مردم یک بانک را بر اساس تعداد عابربانک‌های مربوط به آن انتخاب می‌کنند و الله تعالی می‌فرماید:

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ [سوره مائده: ۲]

(و در نیکوکاری و تقوا با یکدیگر همکاری کنید و در گناه و تجاوزگری دستیار یکدیگر نشوید و پروای الله را رعایت کنید که همانا الله سخت کیفر است).

و مسلم (۱۵۹۸) از جابر - رضی الله عنه - روایت کرده که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - خورنده ربا و دهنده آن و کاتب و دو شاهد آن را نفرین کردند و فرمودند: «آن‌ها همانند هم هستند».

نووی - رحمه الله - می‌گوید: «این تصریح است به تحریم نوشتن این قرارداد میان خریدار و فروشنده و تحریم شاهد بودن بر آن و همچنین دال بر تحریم یاری رساندن بر باطل است» (شرح صحیح مسلم: ۲۶ / ۱۱).

ثانیاً:

اجاره دادن محل برای قرار دادن یک عابربانک که مخصوص بانک خاصی نیست

اگر فراهم کننده خدمات ای تی ام قرار است یک دستگاه مربوط به یک بانک ربوی را آنجا قرار دهد، چنانکه بیان کردیم اجاره دادن محل برای این کار جایز نیست.

اما اگر دستگاهی آنجا قرار می‌دهد که مربوط به بانک خاصی نیست و در آن سرزمین بانک‌های اسلامی و ربوی وجود داشت، اجاره دادن آن اشکالی ندارد.

و اگر در آن کشور تنها بانک‌های ربوی وجود داشت اجاره دادن جایز نیست زیرا این عابربانک‌ها چنانکه گفته شد مردم را به باز کردن حساب در بانک‌های تابعه ترغیب می‌کند و کارشان را آسان می‌سازد در نتیجه صاحب آن محل بر این کار یاری رسانده است.

والله اعلم